

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Přehled ekonomických událostí v EU

za období od 1. 8. do 15. 8. 2015

Ing. Daša Smetanková, Ph.D.

Ing. Renáta Zahořáková

srpen 2015



POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Vyjednávání o novém záchranném programu pro Řecko

Po tom, co řecká vláda v polovině července požádala mezinárodní věřitele (Evropská komise, ECB a MMF) o novou finanční pomoc,¹ schválil v polovině srpna konečnou dohodu expertů obou stran řecký parlament a také ministři financí zemí eurozóny (Euroskupina). Ti na svém jednání rovněž uvítali záměr MMF jednat o své další účasti na záchranné pomoci. Ministři financí se také věnovali analýze udržitelnosti řeckého dluhu, kterou předložila Komise a podle níž je možné dosáhnout udržitelnosti dluhu pomocí rozsáhlého reformního programu. Euroskupina je připravena, v případě pozitivního dokončení prvního kola hodnocení plnění programu, jednat o dalších opatřeních přispívajících k udržitelnosti řeckého dluhu. Tato opatření však nebudou zahrnovat snížení nominální hodnoty dluhu.²

V rámci nové dohody (tzv. nového záchranného balíku) získá Řecko 86 mld. eur v průběhu tří let, včetně 26 mld. eur určených na rekapitalizaci řeckých bank. První tranše ve výši 26 mld. eur bude vyplacena ve dvou splátkách. Částka 10 mld. eur je určena na okamžitou pomoc řeckým bankám. Zbytek bude uvolněn postupně, přičemž prvních 13 mld. eur do 20. srpna tak, aby mohla řecká vláda zaplatit splátku dluhu ECB ve výši 3,2 mld. eur.³

Výměnou za finanční pomoc z Evropského stabilizačního mechanismu (*European Stabilization Mechanism, ESM*), přislíbila řecká vláda rozsáhlé reformy. Memorandum o porozumění (*Memorandum of Understanding, MoU*) obsahuje široký rozsah politických opatření, které by měly pomoci řecké ekonomice v růstu, ozdravení veřejných financí, zvýšení konkurenceschopnosti, snížení nezaměstnanosti a zvýšení finanční stability.

Podle dohody stanovila řecká vláda svůj střednědobý rozpočtový cíl jako primární přebytek ve výši 3,5 %. V roce 2015 se počítá ještě s deficitem -0,25 % HDP. Následně se řecká vláda zavazuje cílit na přebytek, a to 0,5 % HDP v roce 2016, 1,75 % HDP v roce 2017 a 3,5 % v roce 2018. Aby toho mohlo být dosaženo, zavázala se řecká vláda přijmout opatření k posílení výběru daní a předcházení daňovým únikům.

Řecká vláda se také zavázala k provedení penzijní reformy s cílem zajistit udržitelnost, efektivnost a spravedlnost důchodového systému. Další reformy se týkají otevřenosti pracovního trhu a trhu zboží konkurenci a investicím. Vláda rovněž přislíbila zavést opatření ke stabilizaci finančního trhu, rekapitalizaci bank, posílení insolvenčního rámce a zlepšení správy bank včetně řízení Řeckého fondu finanční stability (*Hellenic Financial Stability Fund, HFSF*). Řecká vláda se bude muset také věnovat bankovnímu sektoru a především řešení problému vysoké míry nesplácených úvěrů (*non-performing loans*). Součástí dohody je rovněž privatizační program a s ním související schválení nové legislativy zabezpečující transparentní privatizační procedury a vytvoření nezávislého privatizačního fondu pod dohledem relevantních evropských institucí.⁴

Plnění *MoU* bude, podobně jako u předchozích balíků, monitorováno zástupci Komise v spolupráci s ECB a MMF. Dohodu ještě musí schválit národní parlamenty některých členských zemí eurozóny (Např. němečtí poslanci budou o dohodě jednat ve středu 19. srpna⁵).

¹ Více k tématu viz Přehled ekonomických událostí v EU za období 16. 7. do 31. 7. 2015. [ZDE](#)

² Eurogroup, Eurogroup statement on the ESM programme for Greece, 14. 8. 2015. [ZDE](#)

³ EUbusiness, Eurozone approves Greek bailout in return for far-reaching reforms, 16. 8. 2015. [ZDE](#)

⁴ Eurogroup, Eurogroup statement on the ESM programme for Greece, 14. 8. 2015. [ZDE](#)

⁵ EU business, German MPs to vote on Greek bailout on Wednesday, 15. 8. 2015. [ZDE](#)

Evropský finanční a stabilizační mechanismus (European Financial and Stabilization Mechanism, EFSM)

V návaznosti na přijatou deklaraci⁶ Rady a Komise z konce července týkající se poskytnutí překlenovací půjčky Řecku ze zdrojů EFSM, schválila Rada nařízení doplňující systém EFSM tak, aby nečlenské země eurozóny nenesly žádné riziko za pomoc poskytnutou členské zemi eurozóny. Nařízení konkrétně stanovuje, že finanční pomoc z EFSM bude členské zemi eurozóny poskytnuta pouze v případě, že budou přijaty právně závazná ustanovení, podle kterých budou nečlenské země eurozóny okamžitě a plně odškodněny v případě, že dlužnický stát nebude schopen finanční pomoc splatit.⁷

Dohoda o volném obchodu mezi zeměmi EU a Vietnamem (Free Trade Agreement between EU and Vietnam)

Začátkem srpna oznámili komisařka pro obchod Cecilia Malmström a vietnamský ministr průmyslu a obchodu Vu Huy úspěšné ukončení jednání týkající se vzájemné dohody o volném obchodu (*Free Trade Agreement, FTA*). Její konečné znění by mělo být známo na konci léta, kdy dojde k doladění posledních detailů. Základní aspekty jsou však již známy dnes. Vyjednávání smlouvy bylo zahájeno již v říjnu 2012 a vstoupit v platnost by mohla koncem roku 2017 nebo začátkem 2018.⁸

FTA obsahuje vzájemné odstranění 99 % všech cel, přičemž Vietnam bude liberalizovat 65 % dovozních cel pro EU ihned a zbytek postupně v průběhu 10 let. EU odstraní cla pro dovoz z Vietnamu v průběhu 7 let. Postupně tak dojde k otevření vietnamského trhu pro vývoz evropských strojů, textilních materiálů, většinu chemických látek a potravinářských výrobků. Podobně otevře svůj trh také EU, k liberalizaci nedojde pouze v případě některých citlivých zemědělských produktů, jako je rýže, kukuřice, houby, konzervovaný tuňák nebo cukr. EU však i pro tyto potraviny nabídla Vietnamu přístup na svůj prostřednictvím kvót. Odstranění cel bude rovněž platit pouze na výrobky vyrobené ve Vietnamu, příp. Jižní Koreji, se kterou EU podepsala FTA již v roce 2011.

Kromě odstranění cel, přinese dohoda také snížení netarifních překážek evropskému exportu. Obě země se zavázali posílit disciplínu při plnění podmínek Světové obchodní organizace o technických překážkách obchodu (*WTO Technical Barriers to Trade*), především zástupci Vietnamu se zavázali k většímu používání mezinárodních standardů při přípravě svých předpisů. Konkrétně obsahuje dohoda také části věnující se sanitárním a fyto-sanitárním opatřením a automobilovému odvětví. Vietnamská strana také např. prvně uznala označení původu „vyrobena v EU“ (*Made in EU*) i pro nezemědělské zboží s výjimkou farmaceutik.

Dohoda dále obsahuje vzájemné uznání zeměpisných označení a otevření vietnamského trhu s veřejnými zakázkami pro společnosti z EU. Zástupci Vietnamu se také zavázali k narovnávání podmínek pro státní a soukromé společnosti obchodující na vietnamském trhu, zvýšení ochrany duševního vlastnictví, zlepšení přístupu firem z EU na trh služeb a investic v některých odvětvích. Dohoda také obsahuje mechanismus řešení případných sporů spojených s interpretací a implementací dohody, kapitolu věnovanou obchodu a udržitelnému rozvoji a ustanovení o podpoře dodržování lidských práv.⁹

⁶ Více k deklaraci viz Přehled ekonomických událostí v EU za období od 16. 7. do 31. 7. 2015. [ZDE](#)

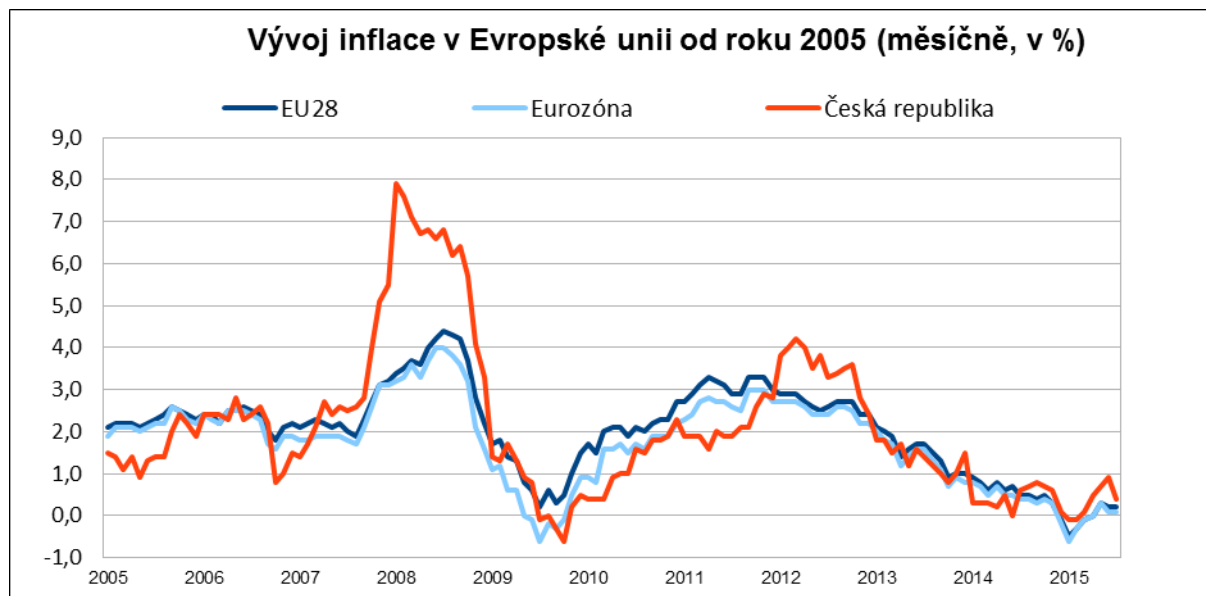
⁷ European Council, EFSM revised to shield non-euro area countries from risk, 4. 8. 2015. [ZDE](#)

⁸ EUbusiness, EU, Vietnam announce free trade deal, 10. 8. 2015. [ZDE](#)

⁹ European Commission, Facts and figures: Free Trade Agreement between EU and Vietnam, 4. 8. 2015. [ZDE](#)

Ekonomický vývoj podle aktuálních statistik

Podle údajů Eurostatu se **roční míra inflace v červenci 2015** oproti předchozímu měsíci nezměnila, v **EU28** dosáhla **0,1 %**, v **eurozóně 0,2 %**.

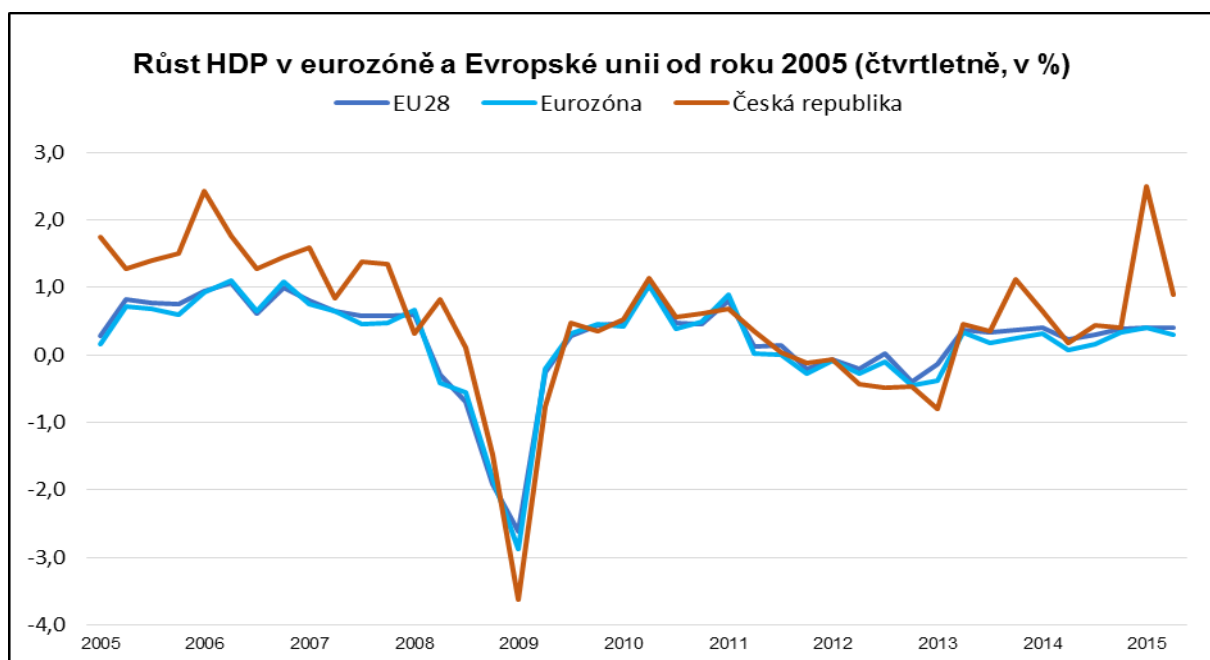


Zdroj: Eurostat

Deflaci v červenci zaznamenalo 11 států, nejvíce Kypr (-2,4 %), Rumunsko (-1,4 %) a Řecko (-1,3 %). Nejvyšší míra inflace byla naopak na Maltě (1,2 %), v Rakousku (1,1 %) a v Belgii (0,9 %). **V České republice** byla v červenci inflace ve výši **0,4 %**. Při srovnání s okolními státy se tato hodnota ukazuje jako vyšší. Inflace byla zaznamenána v daném měsíci v Rakousku (1,1 %) a v Německu (0,1 %), v ostatních sousedních státech byla zaznamenána deflace (na Slovensku -0,2 % a v Polsku -0,5 %).¹⁰

V polovině srpna zveřejnil Eurostat také **odhad růstu HDP za 2. čtvrtletí 2015**. Podle něj sezónně očištěný HDP v **EU28** v porovnání s předchozím čtvrtletím vzrostl o **0,4 %**, v **eurozóně o 0,3 %**. V porovnání s druhým kvartálem 2014 byl růst výraznější, a to 1,2 % v eurozóně a 1,6 % v EU.

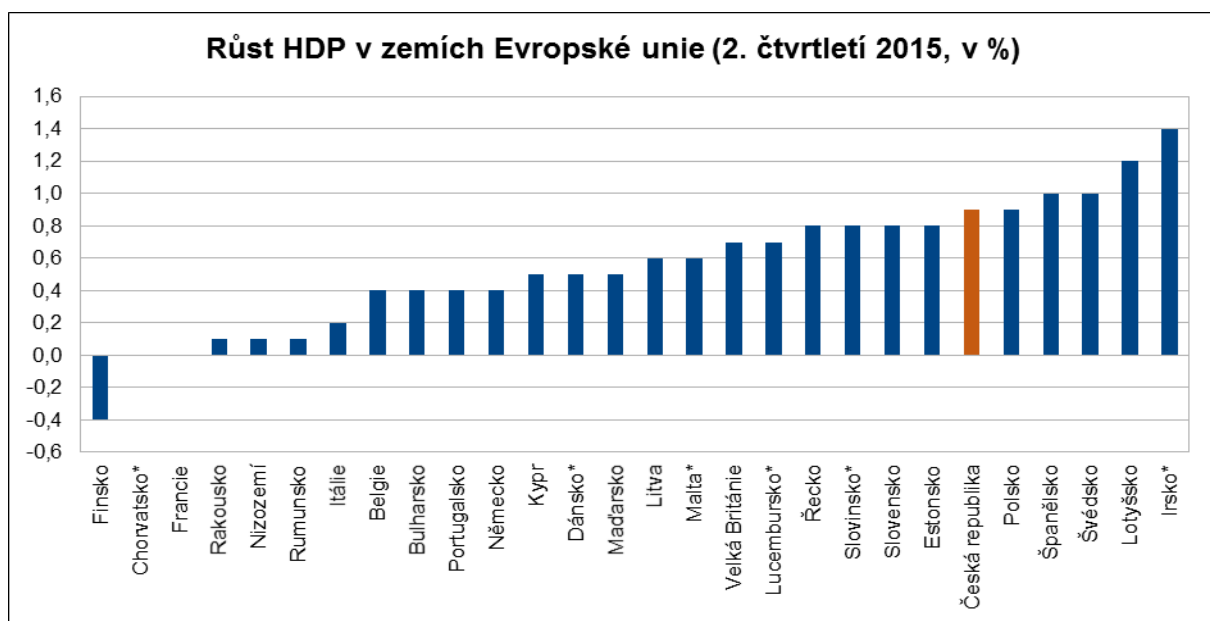
¹⁰ Eurostat, Annual inflation stable at 0,2 % in the euro area, 14.8.2015. [ZDE](#)



Zdroj: Eurostat

Nejvyšší mezičtvrtletní růst HDP byl zaznamenán v Lotyšsku (1,2 %), Španělsku a Švédsku (oba 1,0 %), naopak k poklesu růstu HDP došlo ve Finsku (-0,4 %). Překvapivý je růst HDP Řecka ve výši 0,8 % HDP.

V České republice byl ve druhém čtvrtletí roku 2015 v porovnání s předchozím čtvrtletím růst HDP **0,9 %**, což je ve srovnání s okolními státy nejvyšší hodnota (stejně rostlo HDP v Polsku, na Slovensku byl růst HDP 0,8 %, v Německu 0,4 % a v Rakousku 0,1 %). V případě meziročního srovnání vykázala Česká republika ve druhém čtvrtletí 2015 nejvyšší míru růstu HDP ze všech zemí EU, a to 4,4 % HDP.¹¹



Zdroj: Eurostat *

¹¹ Eurostat, GDP up by 0,3 % in the euro area and by 0,4 % in the EU28, 14.8.2015. [ZDE](#)
* data za dané čtvrtletí nejsou k dispozici, v grafu jsou uvedena data za předchozí čtvrtletí